

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Із змінами та доповненнями
затвердженими Вченою радою
університету
протокол № 19 від 30.06.2026 р.,
уведено в дію наказом ректора
№ 244 від 30.06.2026 р.

Богдан БУЯК

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю В9 «Історія та археологія»

галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Тернопіль, 2026 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
СТУПІНЬ	МАГІСТР
КВАЛІФІКАЦІЯ	МАГІСТР ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

Надія ДРОБИК

25 червня 2026 р.

ЗМІНЕНО ТА ДОПОВНЕНО
проектною групою ОПП «Історія та
археологія»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

Микола Бармак

25 червня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету, протокол №7 від 30.01.2018 р. уведено в дію наказом ректора № 32-р від 30.01.2018 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 13 від 25.06.2019 р. уведено в дію наказом ректора № 151-р від 25.06.2019 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 1 від 31.08.2020 р. уведено в дію наказом ректора № 180-р від 31.06.2020 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 13 від 29.06.2021 р. уведено в дію наказом ректора № 157-р від 29.06.2021 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 13 від 28.06.2022 р. уведено в дію наказом ректора № 127-р від 28.06.2022 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 11 від 27 червня 2023 р. уведено в дію наказом ректора №177-р від 27 червня 2023 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 15 від 25 червня 2024 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 14 від червня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Змінено та доповнено проектною групою у складі:

Бармак Микола Валентинович, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, *гарант*.

Зуляк Іван Степанович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – *член проектною групи*.

Кліш Андрій Богданович, доктор історичних наук, професор, кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – *член проектною групи*.

Строцьк Богдан Степанович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер*.

Ягодинська Марина Олександрівна, кандидат історичних наук, директорка Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*.

Полянський Федір Іванович, кандидат історичних наук, директор Державного архіву Тернопільської області – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*.

Якимчук Тарас Олегович, магістр історії та археології, спеціаліст Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини – *зовнішній стейкхолдер*.

Вирста Андрій, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В9 «Історія та археологія» ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер*.

Рецензенти:

Райківський Ігор Ярославович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і методики викладання історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Криськов Андрій Анатолійович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри інформаційної діяльності та соціальних наук Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

I. - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; історичний факультет; кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В9«Історія та археологія»
Спеціалізація (за наявності)	-
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія HISTORY AND ARCHAEOLOGY
Освітня кваліфікація	Магістр історії та археології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр
Форма навчання	очна (денна). Розрахунковий термін навчання: 1 рік, 4 місяці заочна Розрахунковий термін навчання: 1 рік, 4 місяці
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС,
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра
Наявність акредитації	-
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/B9_magistr_history/opp_magistr_B9.php hptnpu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	

Підготовка фахівців, які володіють знаннями, а також базовими й професійними компетентностями в галузі історії та археології, що спрямовані на здобуття навичок науково-дослідницького, проектного та інноваційного характеру в галузі історії та археології, здатності до коректної самостійної постановки і вирішення завдань науково-практичної діяльності і науково-дослідних проектів; сформувати професійно-педагогічні компетентності необхідні для подальшого навчання і особистісного розвитку.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	В9 Історія та археологія <i>Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності:</i> причинно-наслідкові зв'язки історичних подій із культурним, політичним, соціальним та економічним розвитком країни, континенту або світу, діяльності персоналій, розвитку науки та ідей, розвитку стародавніх цивілізацій, що базуються на науковому аналізі знахідок, виявлених у землі <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теорії, поняття, концепції, принципи, категорії історії та археології. <i>Методи, методики та технології:</i> Для всесвітньої історії та історії України – джерелознавчий, хронологічний, проблемно-тематичний, компаративний, історико-культурний, краєзнавчорегіональний, технології навчання ІКТ, проектні технології, інтерактивні освітні. Для археології – аналітичні, польові, камеральні, експериментальні, культурно-історичні, міждисциплінарні, компаративні технології, геоінформаційні системи GIS, 3D-сканування та моделювання, лабораторні технології, інтерактивні освітні, історія науки та техніки міждисциплінарний, джерелознавчий, історико-генетичний, історикопорівняльний, біографічний, соціокультурний, моделювання і реконструкції, кількісні методи. <i>Інструменти та обладнання:</i> Інформаційно-комунікативні технології, архіви, електронні бібліотеки, автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи, системи опрацювання текстової та графічної інформації. <i>Приклади типових програм:</i> До спеціальності зараховуються освітні програми, основний зміст яких стосується: археології, історії України, всесвітньої історії, історії науки та техніки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма відповідає сучасному стану історичної науки з прикладною орієнтацією на фахову підготовку експертів з регіоналістики, архівістів, музейників.
Основний фокус освітньої програми	Формування компетентного фахівця, здатного реалізовувати науково-просвітницькі проекти. <i>Ключові слова:</i> магістр, історія, історик, археологія
Особливості програми	Навчання проводиться із застосуванням загальнонаукових методів і передбачає постановку дослідницьких завдань щодо вивчення культурно-історичних процесів у глобальному контексті та аналіз впливу історичних подій на сучасні соціокультурні процеси, інтеграції

	знань з суміжних дисциплін та їх реалізацію під час роботи над кваліфікаційною роботою. Програма передбачає проходження практик (виробнича науково-дослідна в архіві, виробнича педагогічна практика) та спрямована на розвиток компетентностей підготовки до професійної діяльності в наукових та освітніх установах, музеях, архівах, культурних центрах, можливість роботи в органах державної влади, що займаються збереженням культурної спадщини. Ці особливості дозволяють випускникам магістерської програми за спеціальністю «Історія та археологія» здобувати глибокі знання та практичні навички, необхідні для успішної кар'єри у відповідних галузях.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Зміст та структура програми дає змогу отримати знання та працевлаштуватись у освітніх закладах, наукових установах, що займаються викладанням та науковими дослідженням в галузі історії та археології. Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, Розділ 2, професіонали, клас розділу може працювати: 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2431 Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних та бібліотечних фондів 2431.1 Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство) 2431.2 Архіваріуси та зберігачі у музеях та бібліотеках 2442 Професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології 2442.1 Наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія) 2442.2 Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи 2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології 2443.1 Наукові співробітники (філософія, історія, політологія)
Подальше навчання	Випускники мають право на подальше навчання за програмами третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF LLL, 8 рівня НРК за галуззю знань «В Культура, мистецтво та гуманітарні науки» або суміжною. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної та неформальної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основним підходом у навчанні є практико- та проблемно орієнтоване, студентоцентроване навчання з елементами самоосвіти. <i>Форми навчання:</i> аудиторні заняття; онлайн заняття, самостійна та індивідуальна робота; науково-дослідна; проєктна; практична підготовка, контрольні заходи, атестація; формальна та неформальна освіта. <i>Основні види навчальних занять:</i> лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, вебінар, воркшоп, майстер-клас, тренінг, розробка проєктів, консультація. Заняття проводяться в аудиторіях, які оснащені необхідними матеріалами, технічними засобами; на занятті

	викладач організовує розгляд теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння й навички їх практичного застосування. <i>Основні методи викладання:</i> словесні (пояснення, бесіда, дискусія, мозковий штурм, експрес-опитування, тести тощо), наочні (демонстрування, спостереження, експеримент), практичні (тренінги, кейси, проєкти), інтерактивні методи навчання з використанням технічних засобів; робота в групах; методи проєктування та моделювання, дослідницький метод, методи інформаційно-комунікаційного, у т. ч. змішаного, оф- та онлайн навчання, побудованих на різних платформах, технічних та програмних засобах. <i>Основні методи навчання:</i> доповідь, дискусія, есе, робота в малих групах, саморефлексія, самонавчання (аналіз, синтез, спостереження, вимірювання, порівняння, абстрагування, узагальнення, моделювання тощо). Учасники освітнього процесу дотримуються академічної доброчесності відповідно до нормативних документів: «Кодекс академічної доброчесності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка», «Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».
Оцінювання	<i>Основні види внутрішнього контролю:</i> а) плановий поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий; б) адміністративний – ректорський контроль та проміжна атестація. Поточний контроль охоплює оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти на аудиторних заняттях та виконання завдань самостійної позааудиторної роботи, тематичний контроль. Модульний контроль здійснюється після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни (модуля) – може проводитися у формі комп'ютерного тестування, виконання письмової контрольної роботи, творчих завдань тощо. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію. Застосовуються такі форми семестрового контролю: «семестровий екзамен», «семестровий залік». На етапах підсумкового й модульного оцінювання застосовується сумарне оцінювання, за якого підсумкова або модульна оцінка утворюється як сума балів за всі види поточної навчальної діяльності (виконання завдань, активність на семінарських та практичних заняттях, виконання проєктів, ІНДЗ, виконання завдань практики тощо). <i>Форми оцінювання:</i> усне опитування, письмові есе, презентації, портфоліо, кейси, тестування, контрольні роботи, колоквіуми; презентація наукової роботи; захист ІНДЗ; заліки, екзамени; звіти про результати практики та її захист; само- та взаємооцінювання. Для контрольної-оцінних цілей використовуються такі шкали: 100-бальна шкала ЄКТС – 100 балів відповідають 100% сумарної семестрової оцінки з навчальної дисципліни (оцінки за практику тощо); 5-бальна національна шкала – для переведення оцінок зі 100-

	бальної шкали ЄКТС з екзаменаційних дисциплін та навчальних дисциплін, педагогічної практики, що завершуються диференційованим заліком; 2-рівнева національна шкала – для переведення оцінок зі 100-бальної шкали ЄКТС із залікових дисциплін. У разі, коли магістрант пройшов якусь тему з іншого джерела, наприклад, вебінару, і має відповідний сертифікат, ця тема може бути перезарахована. Порядок та процедури оцінювання, здачі й перескладання, повторного вивчення дисциплін унормовані відповідно до: «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості» «Тимчасовий порядок атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання». Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи відповідно до «Положення про кваліфікаційні роботи».
6 – Програмні компетенції	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати автономно. ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. СК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології. СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. СК05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти. СК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області. СК07 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах. СК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями. СК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології СК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.
7 - Програмні результати навчання	
Знання та уміння	ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень. ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології. ПР03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів. ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів. ПР05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки. ПР06. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання. ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. ПР08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення

	до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо. ПР09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	На кафедрі історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук, що є випусковою кафедрою для спеціальності В9«Історія та археологія», галузьзнань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»працює 15 висококваліфікованих фахівців. Серед них: 7 докторів історичних наук, 1 доктор юридичних наук, 7 кандидатів наук (усі за профілем). Усі викладачі ОП мають діючі профілі в професійних наукових мережах ORCID, ResearcherID, GoogleScholar.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє здійснювати якісну підготовку фахівців за освітньою програмою. Навчання проводиться в аудиторіях, оснащених сучасними технічними засобами навчання. Магістранти мають можливість користуватися комп'ютерними класами з безкоштовним доступом до мережі Інтернет, бібліотекою, спортивними залами і майданчиками, пунктами харчування. Іногородні студенти забезпечуються гуртожитками. Стан усіх приміщень відповідає санітарним вимогам, що засвідчено санітарно-технічними паспортами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка функціонує потужна система інформаційного забезпечення, складовими якої є: офіційний сайт університету http://tnpu.edu.ua/. У рубриці «Навчання» розміщено інформаційний портал, на якому представлена інформація історичного факультету щодо змісту та нормативно-методичного забезпечення ОПП; розкладу занять та підсумкової атестації, графіку навчального процесу, модульних та підсумкових контролів, проведення індивідуальних занять, ліквідації академічної заборгованості здобувачів освіти; каталоги вибіркових дисциплін тощо. Через рубрику «Бібліотека» є доступ до усіх послуг наукової бібліотеки ТНПУ, зокрема до електронного каталогу, репозитарію, наукових видань ТНПУ, фахових видань України, міжнародних науково-метричних баз Scopus та WebofScience тощо. Кафедра має сторінку у мережі Facebook. У навчальних корпусах ТНПУ наявні точки бездротового доступу до мережі Інтернет. Інформація щодо ОПП, її оцінки, вступу на освітню програму, навчання здобувачів вищої освіти за ОПП, оцінки якості викладання представлені також на сторінці історичного факультету. <i>Навчально-методичне забезпечення:</i> навчально-методичний комплекс усіх навчальних дисциплін, (робоча програма та силабус навчальної дисципліни; навчальний контент (лекції, тематика та зміст лабораторних (практичних) робіт; кейси для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю; тематика індивідуальних завдань, кваліфікаційних

	робіт; забезпечення навчальними інформаційними джерелами); програми практик. Для забезпечення рівного доступу всіх учасників освітнього процесу, незалежно від місця їх проживання та форми навчання, до якісних навчальних та методичних матеріалів, створені електронні навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін (ЕНМКНД), основною складовою яких є електронний освітній ресурс (ЕОР). ЕОР містить електронні навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали, розміщені в локальній мережі університету або мережі Інтернет; засоби інфокомунікацій для інтерактивної взаємодії суб'єктів навчального процесу протягом усього часу вивчення дисципліни. Зберігання, поширення, забезпечення доступу до ЕНМКНД здійснюється в ТНПУ за допомогою системи управління навчальними ресурсами Moodle
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість у рамках академічного обміну між ТНПУ та ЗВО України (згідно укладених угод з університетами-партнерами) навчатися, стажуватися, проходити практику на базі університету, що приймає здобувачів вищої освіти, з наступним визнанням академічних результатів освітньої та/або освітньо-наукової діяльності в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність: Куявсько-Поморська вища школа (м. Бидгощ, Польща, (27.10.2014 р. – необмежений). Вища лінгвістична школа у м. Ченстохова (Польща, 27.10.2014 р. – необмежений). Університет ім. Я. Длугоша (Польща, 2016 р. – необмежений). Університет Humanitas (м. Сосновець, Польща, 27.11.2018 р. – необмежений). Тартуський університет (м. Тарту, Естонія, 2022–2027 рр.). Ясський університет ім. А. Кузи (м. Ясси, Молдова, 2023–2027 рр.). Гданський університет (Польща, 2023–2027 рр.). http://tnnu.edu.ua/about/nidrozdilv/partners.nhn
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється

**Перелік компонент освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
2.1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1.1. Загальна підготовка			
ОК 1	Методика наукових досліджень	3	Залік
ОК 2	Філософія науки	3	Екзамен
ОК 3	Цифрові технології в освіті і науці: тренінг курс	3	Залік
ОК 4	Іноземна мова (для академічних цілей)	4	Екзамен
Обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки ОП		13 кредитів	
2.1.2. Професійна підготовка			
ОК 5	Менеджмент в освіті	3	Екзамен
ОК 6	Психологія і педагогіка вищої школи	4	Екзамен
ОК 7	Новітні методики археологічних досліджень	3	екзамен
ОК 8	Методика викладання історичних дисциплін ЗВО	4	екзамен
ОК 9	Теорія та методологія історичних досліджень	3	екзамен
ОК 10	Культурна антропологія	3	екзамен
ОК 11	Історія української історичної думки	3	залік
ОК 12	Міжнародні відносини і зовнішня політика України	3	екзамен
ОК 13	Історичне музеєзнавство	3	залік
ОК 14	Архівні інформаційні ресурси	3	залік
Обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки ОП		32 кредити	
2.1.3. Практична підготовка			
ОК 15	Виробнича науково-дослідна в архіві	6	залік
ОК 16	Виробнича педагогічна практика	6	залік
2.1.4. Атестація			
	Кваліфікаційна робота	9	Екзамен
Обсяг обов'язкових компонент циклу практичної підготовки ОП		20 кредитів	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		65 кредитів	
2.2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.2.1. Загальна підготовка			
Вибіркові компоненти*		6	Залік
Обсяг вибірових компонент з циклу дисциплін ТНПУ/інших ЗВО		6 кредитів	
2.2.2. Професійна підготовка			
Вибіркові компоненти*		18	Залік
Обсяг вибірових компонентів циклу професійної підготовки ОП		18 кредитів	
Загальний обсяг вибірових компонент ОП		24	26,7%
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	100%

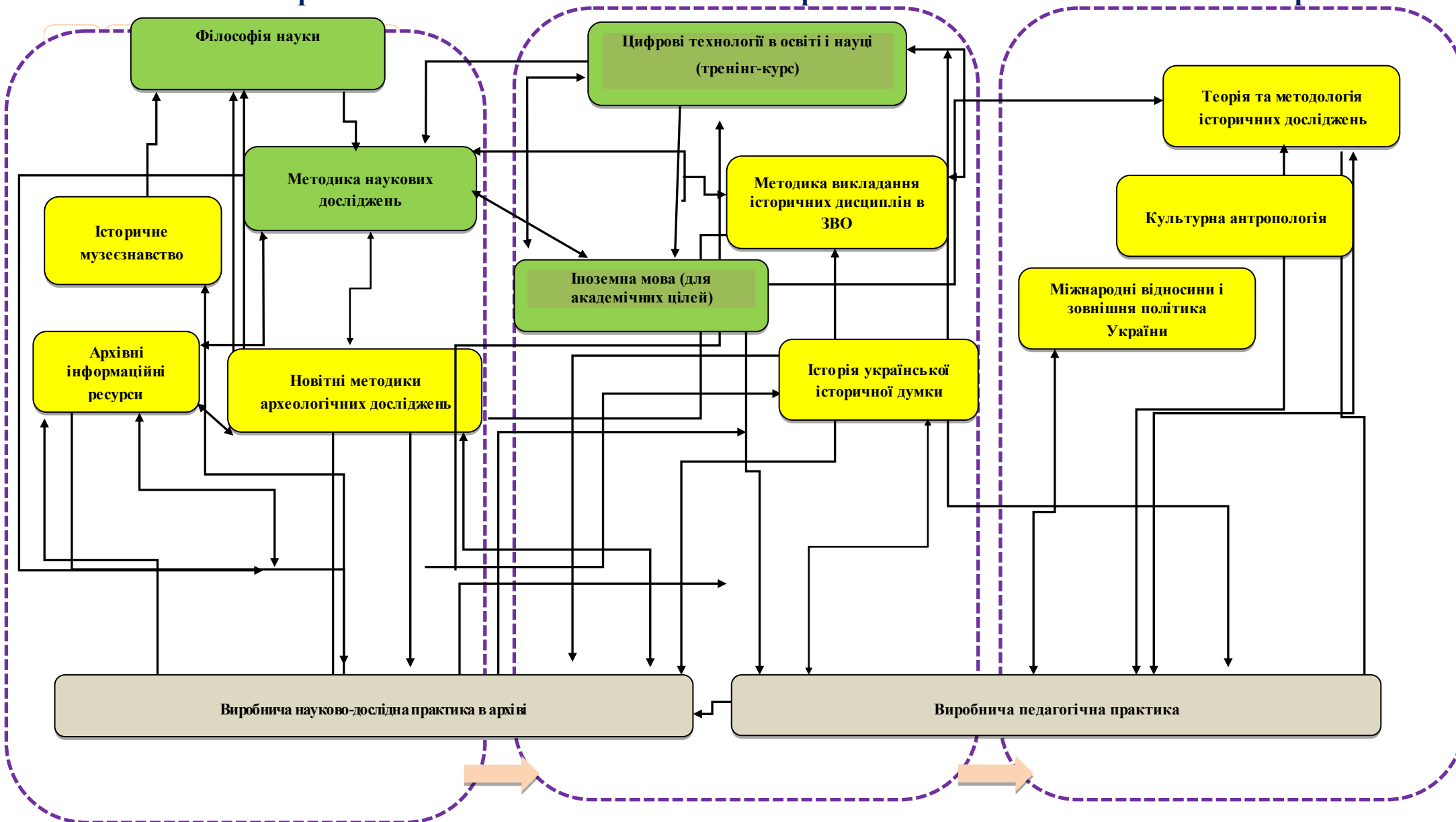
*Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін освітньої програми

I семестр

II семестр

III семестр

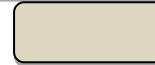
К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

обов'язковий компонент загальної підготовки

обов'язковий компонент професійної підготовки

практика

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-наукової та освітньо-професійної програм здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології. Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті ТНПУ або у репозитарії ТНПУ
Вимоги до публічного захисту	Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії. Передумовою допуску до захисту кваліфікаційної роботи є попередній захист її на міжкафедральному науково-методичному семінарі, апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях, методичних семінарах тощо. Доцільним є опублікування тез доповідей, статей у студентському та магістерських вісниках ТНПУ, у вітчизняних та зарубіжних фахових наукових виданнях.
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: ☐ визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; ☐ здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; ☐ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; ☐ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; ☐ забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; ☐ забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах: • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені

	Володимира Гнатюка • Положення про організацію та проведення практик студентів • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. • Положення про реалізацію права на академічну мобільність • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти • Положення про навчально-науковий центр якості освіти
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про розроблення і супроводження освітніх програм» Група забезпечення ОП Історія та археологія здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада зі спеціальності В9 історія та археологія як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього забезпечення якості освіти історичного факультету.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ: • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету; • Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників; Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті ТНПУ.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікатними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Здобувачі ОП забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу

	Moodle. В ТНПУ діють: • Положення про організацію самостійної роботи студентів; • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	У ТНПУ діє: • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти; • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників. В ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності, запобігання плагіату освітній діяльності. Усі здобувачі вищої освіти спеціальності В9 Історія та археологія та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі MOODLE.
Інші процедури і заходи	В ТНПУ діють: • Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти; • Програма заходів із забезпечення якості освіти.

4. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей / результатів навчання НРК

Інтегральна компетентність ІК-1		Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі історії та археології.		
Класифікація компетентностей(результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність і автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН-1	УМ-1,	К-1	АВ 3
ЗК2	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-3
ЗК3		УМ-1	К-1	АВ-1, АВ - 2, АВ-3
ЗК4	ЗН-1	УМ1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-1, АВ-2, АВ-3
ЗК5	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К1	АВ-1, АВ 2
ЗК6	ЗН-1,	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-1, АВ-2, АВ-3
ЗК7	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3		АВ-1, АВ-2
ЗК8	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-2
ЗК9	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3		АВ-1, АВ-2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН-1	УМ1, УМ-2, УМ - 3	К1	АВ-2, АВ-3
СК2	ЗН-1	УМ1, УМ-2, УМ-3	К1	АВ-2, АВ-3
СК3	ЗН-1	УМ1, УМ-2, УМ-3	К1	АВ-1, АВ-2
СК4	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К1	АВ-1, АВ-2
СК5	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-1, АВ-2, АВ-3
СК6	ЗН-1	УМ-1, УМ-2	К-1	АВ-2, АВ-3
СК7	ЗН-1	УМ-3	К-1	АВ-1, АВ-2
СК8	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-1, АВ-2
СК9	ЗН-1	УМ-1, УМ-2, УМ-3	К-1	АВ-1, АВ-2
СК10	ЗН-1	УМ-2, 3	К-1	АВ-2, АВ-3

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей і результатів навчання

Результати навчання	Компетентності																			
	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності										Спеціальні компетентності									
	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07	СК 08	СК 09	СК 10	СК 11
ПРН01 Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН02 Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ПРН03 Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН04 Застосовувати у професійній діяльності в сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі, для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.		+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН05 Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, аналізувати результати, робити висновки.	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН06 Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	
ПРН07 Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.			+	+	+	+				+		+	+		+	+	+		+	

ПРН08 Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН09 Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF>.
5. Наказ Міністерства освіти та науки України № 603 від 31 травня 2021 року «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю В9 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти». Режим доступу: https://osvita.ua/doc/files/news/829/82905/B9_Ist_arkh-mahistr.pdf

Гарант освітньої програми,
доктор історичних наук, професор кафедри історії України,
археології та спеціальних галузей історичних наук

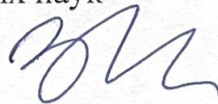

Микола БАРМАК

Програма схвалена на засіданні кафедри історії України, археології та спеціальних
галузей історичних наук

Протокол № 14 від 19 червня 2026 р.

Завідувач кафедри історії України,
археології та спеціальних галузей історичних наук
доктор історичних наук, професор

Іван ЗУЛЯК

Програма затверджена
Вченою радою історичного факультету
Протокол № 10 від 23 червня 2026 р.

Голова вченої ради факультету

Володимир КІЦАК

В.о. керівника навчально-наукового центру
якості освіти

Ольга ПЕЖИНСЬКА

Освітня програма рекомендована до впровадження Вченою Радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка.

Протокол № 19 від 30 червня 2026 р.

Учений секретар університету

Галина ДРАПАК